

9. Spørgsmålet om oprettelse af en intergouvernemental søtjeneste.

Efter anmodning fra Maltas faste repræsentant ved FN cirkulerede generalsekretæren i november 1971 et memorandum indeholdende forslag om oprettelse af en international havundersøgelsestjeneste med skibe under eget flag, internationalt personale, egen udrustning og egne faciliteter på landjorden. Tjenesten skulle være en operativ institution til gavn for de særorganisationer inden for FN-systemet, der ville kunne drage nytte deraf, hvilket angiveligt kunne være ikke blot IMCO, FAO og UNESCO men også bl. a. ILO, IAEA, ICAO og WMO. Formålet med tjenesten skulle være at give FN og de nævnte særorganisationer bedre muligheder for at påtage sig opgaver vedrørende havene og deres anvendelse. Samtidig skulle tjenesten også kunne tjene uddannelsesformål inden for sømandskundskab og på videnskabelige områder og endvidere virke som søredningstjeneste. Tjenestens flåde blev foreslået sammensat af udrangerede men dog sødygtige skibe, som skulle skænkes eller udlejes af deltagende søfartsorganisationer.

Malta fremlagde et resolutionsforslag, hvorefter generalsekretæren opfordredes til at foretage en undersøgelse af spørgsmålet ved at indhente udtalelser om forslaget fra FN's medlemslande og vedkommende særorganisationer og udarbejde en rapport om resultatet til forelæggelse for ECOSOC.

Forslaget fik en meget forbeholden modtagelse af bl. a. de vestlige lande, der ikke så sig i stand til uden videre at tage stilling dertil. Resolutionsforslaget kom ikke til afstemning. I stedet vedtog udvalget et norsk resolutionsforslag, hvorefter sagen skulle henvises til nærmere drøftelse i havbundsudvalget. Dette forslag blev bekræftet af plenarforsamlingen den 20. december 1971 med 106 stemmer for (herunder alle de nordiske lande), ingen imod og 14 afståelser (herunder Belgien, Frankrig, Holland, Japan, Luxembourg, Østrig). (Res. 2846 (XXVI)).

10. Udvidelse af ECOSOC.

Under ECOSOC's 51. samling i sommeren 1971 blev der i form af en resolution indgået

den såkaldte „pakkeaftale“ om en gennemførelse af omfattende strukturelle ændringer i FN på det økonomiske, sociale og videnskabelige område. Baggrunden for resolutionsens vedtagelse og dennes indhold er nærmere omtalt i indledningen til beretningen samt under II i dette afsnit.

Under 26. samling fremlagde 40 lande (20 afrikanske, 5 asiatiske, 5 latinamerikanske og 10 vestlige, herunder Danmark) et resolutionsforslag, hvorefter generalforsamlingen i overensstemmelse med ECOSOC's indstilling skulle beslutte ved en ændring af pagtens artikel 61 at udvide rådet fra 27 til 54 medlemmer. De nye pladser skulle fordeles på de regionale grupper som de hidtidige 27 pladser. Efter forslaget opfordredes ECOSOC endvidere til senest på sin organisatoriske møderække i januar 1972 at vælge yderligere 27 lande som medlemmer af rådets sessionelle komiteer. Valget af de yderligere medlemmer skulle ske efter samme geografiske fordelingsnøgle, som gjaldt for selve rådet, og skulle gentages hvert år indtil udvidelsen af rådet selv var trådt i kraft.

Resolutionsforslaget kom først til behandling under udvalgets sidste møder. Årsagen hertil var utilfredshed blandt asiatiske og afrikanske lande med forslaget om, at den hidtidige fordelingsnøgle også skulle anvendes på det udvidede råd. Fra afrikansk og asiatisk side anførtes det, at denne fordelingsnøgle ikke afspejlede det store antal lande i de to regionale grupper. De asiatiske lande henviste yderligere til, at de nu skulle afse en permanent plads til Kina og desuden tilgodese Japan. Visse af de pågældende lande ville foretrække, at hele sagen blev udsat til 27. generalforsamling frem for at gå på akkord under 26. generalforsamling.

Den latinamerikanske og den østeuropæiske gruppe indtog en klart afvisende holdning til tanken om at afgive pladser til fordel for Afrika og Asien. Også de vestlige lande fastholdt til den sidste dag modstanden mod at afgive pladser allerede af den grund, at enhver indrømmelse måtte formodes blot at ville udløse yderligere krav.

Under den afsluttende behandling i udvalget fremlagdes forskellige ændringsforslag til resolutionsforslaget, bl. a. et congole-sisk, hvorefter Afrika og Asien hver skulle tildeles tre yderligere pladser, hvoraf den